

nytt
från **FSS**

FÖRENINGEN
SVERIGES
SOCIALCHEFER

Red. Arne Borg

Utbildning för socialt arbete

Föreningen Sveriges Socialchefer har beretts tillfälle att avge yttrande över "Utbildning för socialt arbete, socionomutbildningen — översyn och förslag" (UHÄ-rapport 1988:1) och vill härmed framföra följande.

Den sociala utbildningens innehåll och inriktning har stor betydelse för socialtjänstens långsiktiga utveckling. Utbildningarna på det sociala området måste utformas så att de främjar den framtida önskade utvecklingen för socialtjänsten. Tyvärr upplever föreningen att så inte hittills varit fallet. Den sociala utbildningen har inte förändrats i takt med verksamhetens utveckling och än mindre i förhållande till intentionerna för framtidens socialtjänst.

Dessa frågor tas endast upp i ett längre perspektiv i översynen. Med tanke på den tidsfördröjning som inträffar mellan förändrad utbildning och praktiskt resultat blir det extra bråttom att ta itu med dessa frågor. Paradoxalt kräver därför det långsiktiga perspektivet omedelbara åtgärder.

Vi föreslår därför att man åtminstone som försöksverksamhet prövar ett gemensamt basblock (1–2 år) för utbildningar som leder till yrken inom socialtjänsten. Ett viktigt syfte med basblocket är att förmedla förståelse för de grundläggande värde-

ringar som socialtjänsten vilar på. Grundläggande värderingar som inte bara kan ses med ett juridiskt synsätt utan måste också förstås i ett idéhistoriskt perspektiv. Vissa allmängiltiga inslag rörande tex vetenskapsteori, filosofi, statistik skulle också kunna ingå.

Ett sådant basblock skulle ge en gemensam grund för de sociala utbildningarna som motsvarar den gemensamma grund socialtjänsten vilar på.

I rapporten föreslås en hel del förändringar inom ramen för dagens modell för socionomutbildning. Föreningen välkomnar dessa förslag och vill speciellt betona värdet av följande:

- Den föreslagna "förtätningen" av utbildningen genom höjd resursinsats per capita.

Inslag i utbildningen som mer direkt förbereder för framtida yrkesroller i socialt arbetet blir på så sätt möjliga att genomföra på ett bättre sätt än idag. Som exempel kan nämnas egna erfarenheter av grupprocesser och grupputveckling, medvetenhet om den egna personens betydelse i socialt arbete etc. Kort sagt ett yrkesmässigt förhållningssätt i arbetet.

- Krav på arbetslivserfarenhet (12 mån) för inträde.

Genom sådan erfarenhet kan studenten bättre relatera studierna till människors levnadsvillkor i allmänhet.

- Den ökade betoningen på karaktärsämnet socialt arbete.

I detta sammanhang vill föreningen framhålla vikten av att utbildningen också ger en bra grund för forskningsverksamhet. Detta med hänsyn till linjens allmänna status men också med tanke på att det ofta förekommer inslag av "vardagsforskning" i det sociala arbetet.

- Den förändrade inriktningen av den första praktikperioden.

Förslaget om läroplan för praktik innebär flera fördelar. Praktikperioden ges bättre teoretisk för-

ankring. Knytningen teori-praktik lyfts fram. En viktig styrka i förslaget ligger också i den naturliga kontakt mellan lärare och arbetsplatser som etableras. En koppling med ömsesidiga fördelar.

Den skarpare yrkesprofil förslaget ger socionomutbildningen innebär också att denna blir tydligare för studenterna. Både förväntningarna som riktas mot studenterna och deras förväntningar gentemot utbildningen har förutsättningar att komma fram bättre. Studenterna vet bättre vad de ger sig in på.

Föreningen tillstyrker också förslaget till påbyggnadsutbildning. I konsekvens med vår syn på behovet av närmare integrering mellan olika utbildningar på det sociala området anser vi dock att tillträdet till påbyggnadsutbildningen ej bör begränsas till socionomer.

Våra recensenter

Tom Lundin är med dr och verksam vid institutionen för psykiatri, Akademiska sjukhuset, Uppsala, Peter Allebeck docent vid Huddinge sjukhus, Anna Berggren överläkare, Södersjukhuset, Stockholm, Gunilla Carlstedt socialläkare i Solna, Jörgen Herlofson bitr överläkare vid Solna psykiatriska mottagning, Göran Persson legitimerad psykoterapeut och docent i psykiatri vid psykiatriska kliniken, Sahlgrenska sjukhuset, Göteborg, Finn Rasmussen klinisk amanuens vid Socialmedicinska avdelningen, Akademiska sjukhuset, Uppsala, Stig Sjölin professor emeritus i barnmedicin, Uppsala universitet.